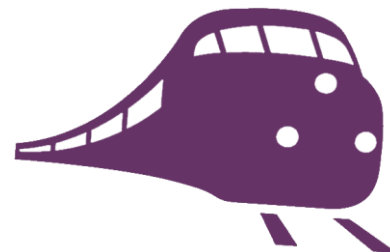

MOBILITEIT IN BEELD 2019

INLEIDING

Fontys Hogescholen is een onderwijsinstelling voor hoger onderwijs en onderzoek met in 2019: 43.012 studenten (2018: 42.172) en 5.133 medewerkers (2018: 4.786) met vestigingen vooral in de provincies Noord-Brabant en Limburg. Duurzaamheid is voor Fontys een belangrijk thema. Fontys richt haar onderwijs en bedrijfsvoering in op een zo verantwoord mogelijke wijze met oog voor mens, milieu en economie en streeft naar een goede bereikbaarheid van haar locaties. Uitstoot van CO₂ is één van de milieugevolgen, maar op welke wijze kan dit zo beperkt als mogelijk of zelfs CO₂ neutraal?

Een van de doelstellingen van de tweede Fontysbrede Duurzaamheidsagenda 2020 – 2023 is uitstoot van CO₂, waar mogelijk te reduceren en aansluiting te realiseren bij het onderwijs. Het opstellen van de CO₂ footprint komt voort uit de Fontys duurzaamheidsagenda 2016 – 2019. In deze agenda werd bepaald dat een rapportage over het meten van effecten moest worden opgezet. Als eerste stap is in 2018 een footprint opgesteld van de mobiliteitseffecten van zowel de medewerkers als de studenten, omdat dit het grootste aandeel van de CO₂ uitstoot van Fontys vormt. Dit rapport is een vervolg op de rapportage van 2019. De volledige CO₂ footprint van 2019 volgt nog.

MANAGEMENTSAMENVATTING

Bij medewerkers is sinds 2018 een verschuiving waarneembaar in het woon-werk verkeer van minder reizen met de auto naar meer reizen met de fiets en het openbaar vervoer. Ten opzichte van In 2018 is t.o.v. 2017 een reductie van CO₂ uitstoot gerealiseerd van -12%. In 2019 is een reductie bereikt van -0,05%, ondanks de toename van aantal studenten met 1,2% en de toename van het aantal medewerkers met zelfs 7,7%.

De dienstreizen worden door medewerkers vaker gedaan met het openbaar vervoer en de fiets. Er is voor het tweede jaar achtereen minder gereisd, waardoor ook reductie wordt bereikt. Deze reductie wordt echter nagenoeg teniet gedaan omdat er meer met het vliegtuig is gereisd.

Studenten zijn minder gaan reizen met het openbaar vervoer en meer met de auto en de fiets. Het aantal studenten is toegenomen met 1,2%, de CO₂ uitstoot is echter gestegen met bijna 21%. Enige nuancering is echter noodzakelijk: voor het berekenen van de wijze van vervoer is gebruik gemaakt van de gehouden mobiliteitsenquêtes in 2016 en 2018. In 2018 was sprake van een veel hogere respons en een andere wijze van enquêteren, waardoor de cijfers van 2019 veel betrouwbaarder zijn dan de cijfers van 2018. Daarnaast speelt ongetwijfeld de invoering van het 'sociaal leenstelsel' een rol. Uit een door het CBS gehouden enquête onder studenten blijkt dat het aantal uitwonende studenten is gedaald van 23% naar 14% en worden er dus meer reiskilometers gemaakt.

Op de volgende pagina zijn de belangrijkste cijfers van 2019 en 2018 in één overzicht samengevat.

	KILOMETERS			CO ₂ UITSTOOT IN TON			PER STUDENT MEDEWERKER
	2019	2018	+/- %	2019	2018	+/- %	
WOON-WERK VERKEER MEDEWERKERS	40.006.379	39.150.471	+2,2%	4.057,9	4.021,5	+0,9%	- 6,3%
DIENSTREIZEN MEDEWERKERS	10.213.022	10.086.204	+1,3%	1.836,3	1.918,7	-4,3%	- 11,1%
TOTAAL MEDEWERKERS	50.219.401	49.236.675	+2,0%	5.894,2	5.940,2	-0,8%	- 7,8%
WOON-STUDIE VERKEER STUDENTEN	381.196.291	378.553.860	+0,7%	28.286,6	28.171,0	+0,4%	- 0,8%
STUDIEREIZEN STUDENTEN	6.766.690	8.386.152	-19,3%	835,0	922,6	-9,5%	- 10,5%
TOTAAL STUDENTEN	387.962.981	386.940.012	+0,3%	29.121,6	29.093,6	+0,1%	- 1,1%
TOTAAL FONTYS	438.182.382	436.176.687	+0,5%	35.015,8	35.033,8	-0,05%	- 1,2%
KMS PER MEDEWERKER:							
WOON-WERK VERKEER OP JAARBASIS	7.794	8.211	-5,1%	.	.	.	
GEMIDDELDE WOON-WERK AFSTAND	30,2	30,6					
KMS PER STUDENT							
WOON-STUDIE VERKEER OP JAARBASIS	8.863	8.904	-0,5%	.	.	.	
GEMIDDELDE WOON-STUDIE AFSTAND	37,0	38,0					
AANTAL MEDEWERKERS	5.133	4.768	+7,7%				
AANTAL STUDENTEN	43.012	42.516	+1,2%				

MOBILITEIT MEDEWERKERS EN STUDENTEN

Het grootste aandeel van de CO₂ uitstoot van Fontys wordt veroorzaakt door het reizen. Reizen naar en voor het werk en de studie. Dit rapport maakt dit inzichtelijk en maakt het mogelijk na te gaan of genomen maatregelen ook het gewenste effect van reductie hebben. Welke mobiliteitsmaatregelen hebben invloed op het reisgedrag, zodat de bereikbaarheid van de locaties gegarandeerd blijft en de impact op het klimaat wordt beperkt.

MAATREGELEN

In de afgelopen jaren zijn de volgende maatregelen geïntroduceerd:

- De reiskostenvergoeding voor medewerkers tot 10 kilometer enkele reis is afgeschaft;
- Het reizen met Openbaar Vervoer wordt voor medewerkers volledig vergoed, ongeacht de woon – werk afstand;
- Op sommige locaties is betaald parkeren ingevoerd;
- Er is een pilot gedaan om de dienstreizen minder belastend te laten zijn door het inzetten van elektrisch deelauto's en fietsen;
- Er is een pilot gedaan om het fietsen naar het werk extra te belonen (B-Riders).

LEESWIJZER

Dit rapport is opgebouwd met de volgende onderwerpen / overzichten:

Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de medewerkers	Pagina	4
Mobiliteitscijfers en overzichten gereisde kilometers van de studenten	Pagina	7
CO ₂ uitstoot medewerkers en studenten	Pagina	14
Reductiekansen / reductiemogelijkheden	Pagina	16
Verantwoording	Pagina	17

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

					
2019	22.293.092	672.762	2.294.420	14.746.104	40.006.379
2018	22.205.334	634.354	2.180.038	14.130.744	39.150.471
+/-	+87.758	+38.408	+114.382	+615.360	+855.908
+/-%	+0,4%	+6,1%	+5,2%	+4,4%	+2,2%

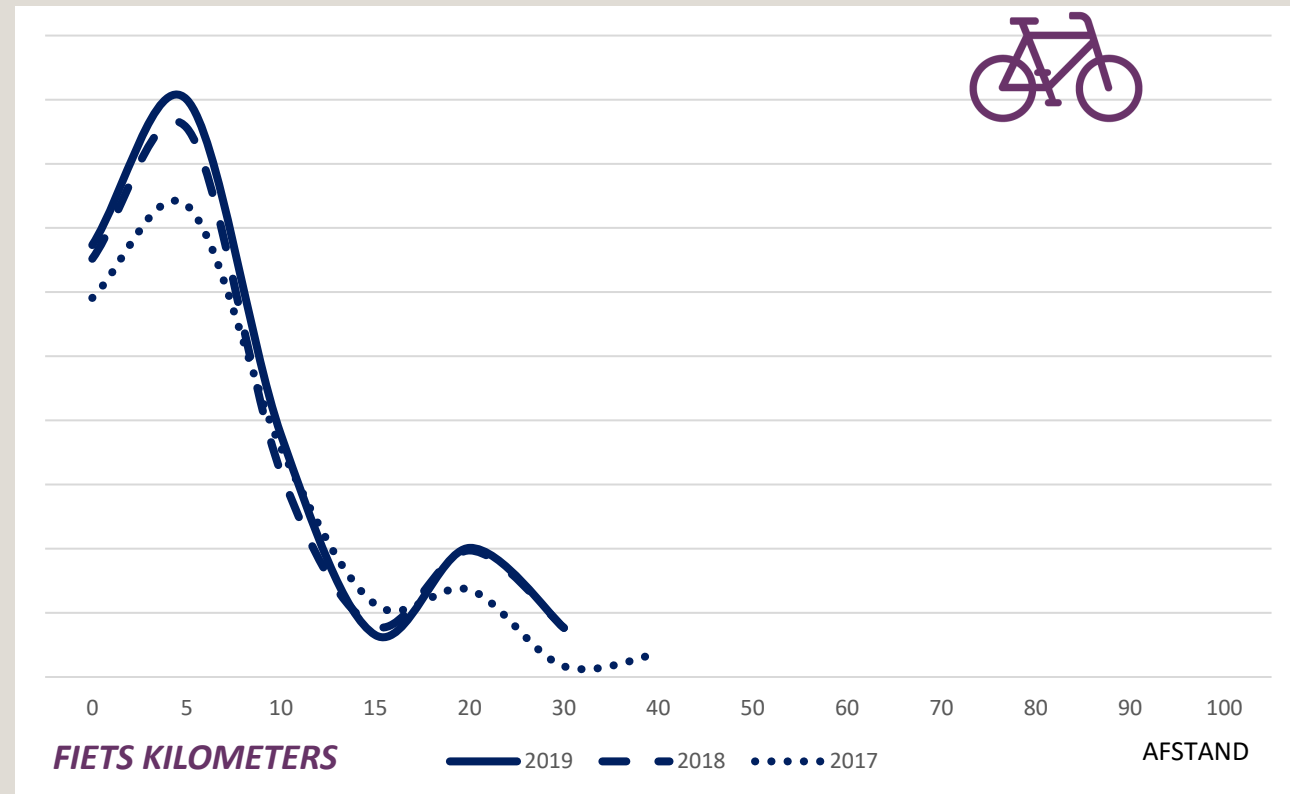
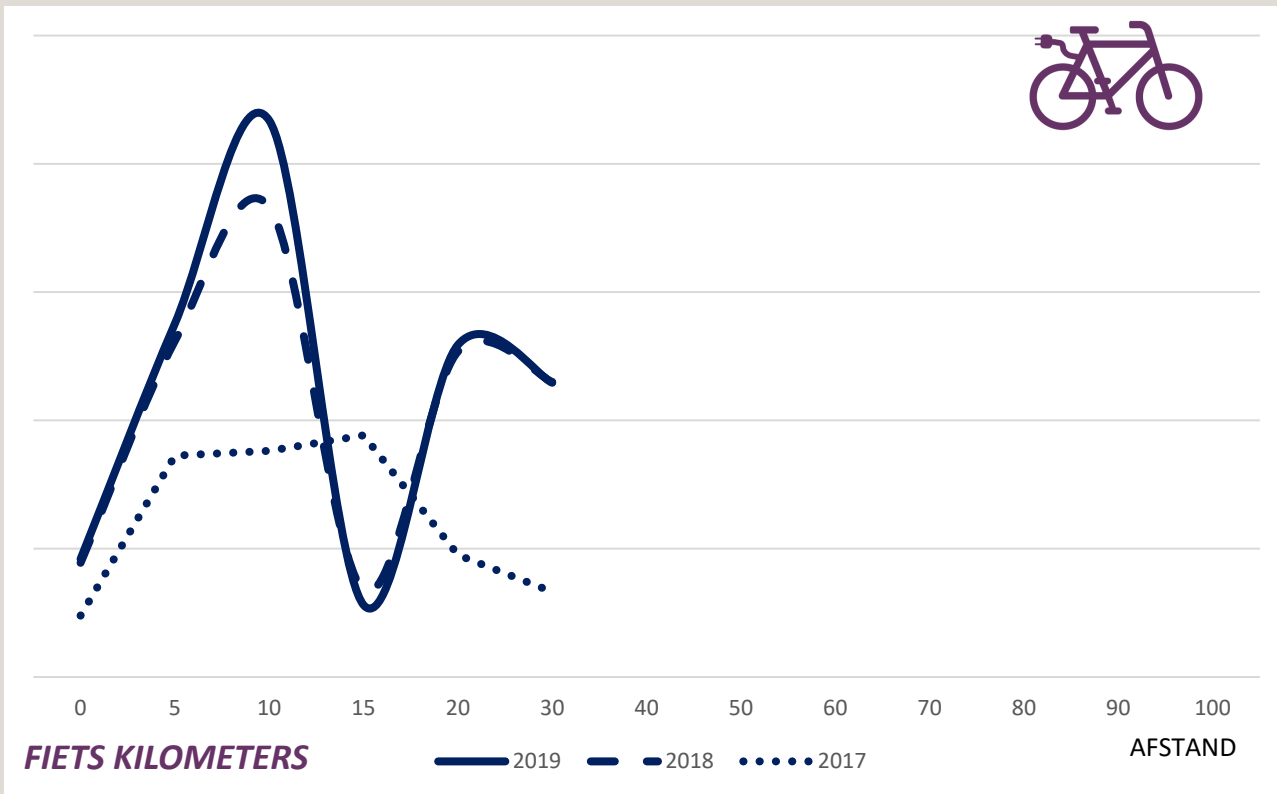
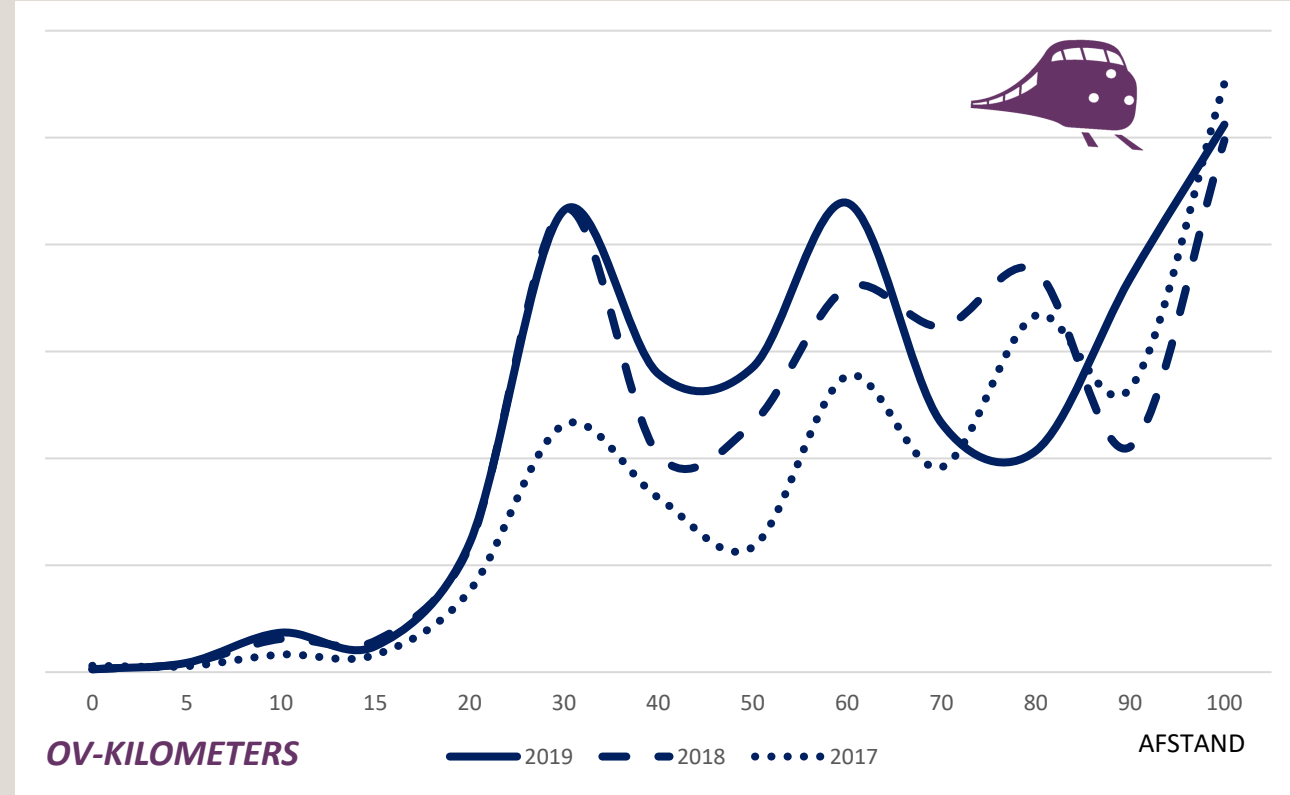
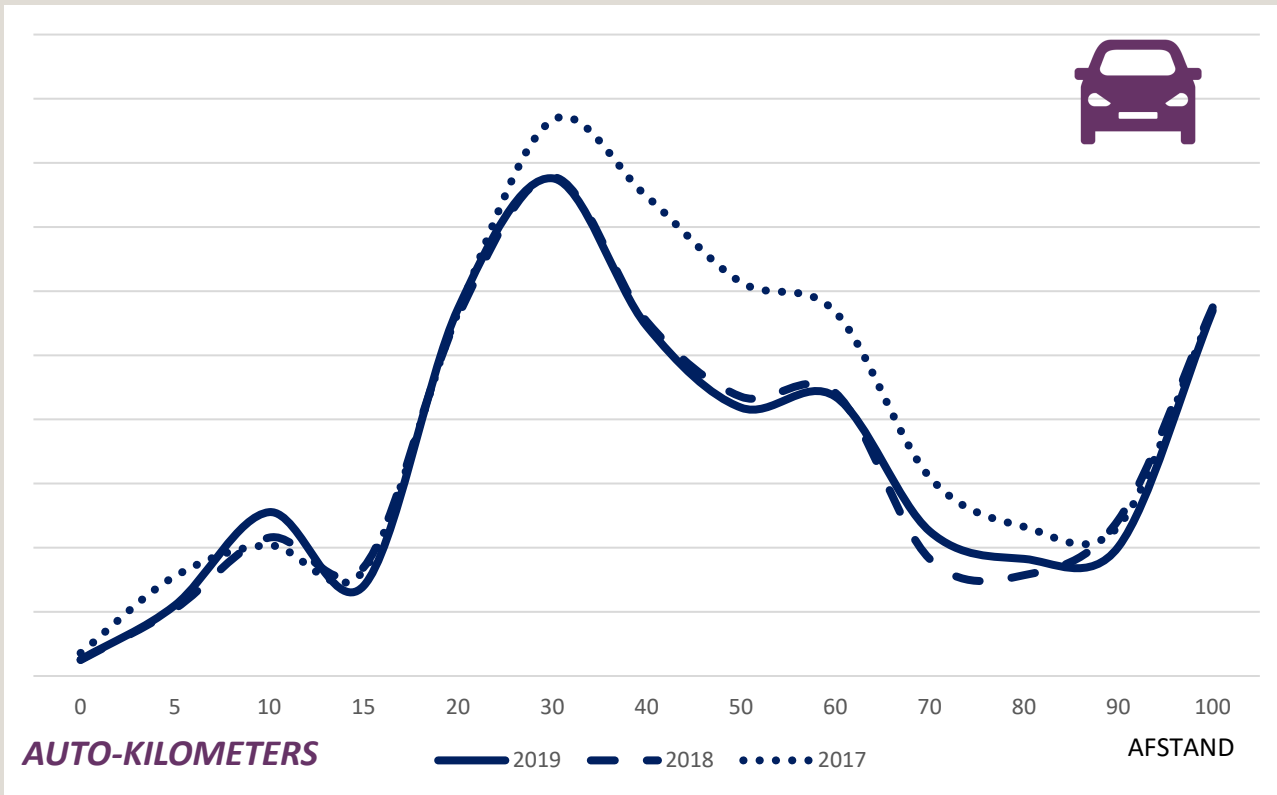
**GEMIDDELDE AFSTAND WONING – WERK:
30,2 KM (2018: 30,6 KM)**

**GEMIDDELD AANTAL GEREISDE KILOMETERS OP
JAARBASIS PER MEDEWERKER:
7.794 KM (2018: 8.211)**

DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – TOTAAL GEREISDE KILOMETERS

					
2019	4.327.852	36.280	1.505.859	4.343.031	10.213.022
2018	4.626.010	34.780	1.235.157	4.037.257	10.086.204
AMBER	153.000				
+/-	-451.159	+1.500	+270.702	+305.774	+126.818
+/-%	-9,4%	+4,3%	+21,9%	+7,6%	+1,3%

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS, AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR REISAFSTAND ENKELE REIS

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

LOCATIE	WONEN	WAG	BIJDE	BIJDE	TOEGANG
EINDHOVEN					
Rachelsmolen	5.286.960	149.191	522.169		3.366.125
TU/e terrein	2.185.691	61.677	215.871		1.391.595
De Witte Dame	717.230	20.239	70.837		456.649
Gebouw TF	2.857.289	80.629	282.201		1.819.191
Sporthogeschool	992.617	28.010	98.036		631.984
DEN BOSCH					
	390.188	11.011	38.537		248.426
SITTARD					
	627.992	17.721	62.024		399.833
TILBURG					
Stappegoor	4.393.827	123.988	433.958		2.797.481
De Kunsten	1.864.905	52.625	184.188		1.187.356
Gimbrerelaan	524.862	14.811	51.838		334.171
Meerkoldreef	231.649	6.537	22.879		147.487
VENLO					
	1.965.951	55.477	194.168		1.251.690
OVERIGE LOCATIES					
	159.157	4.491	15.719		101.333

WOON – STUDIE VERKEER STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS

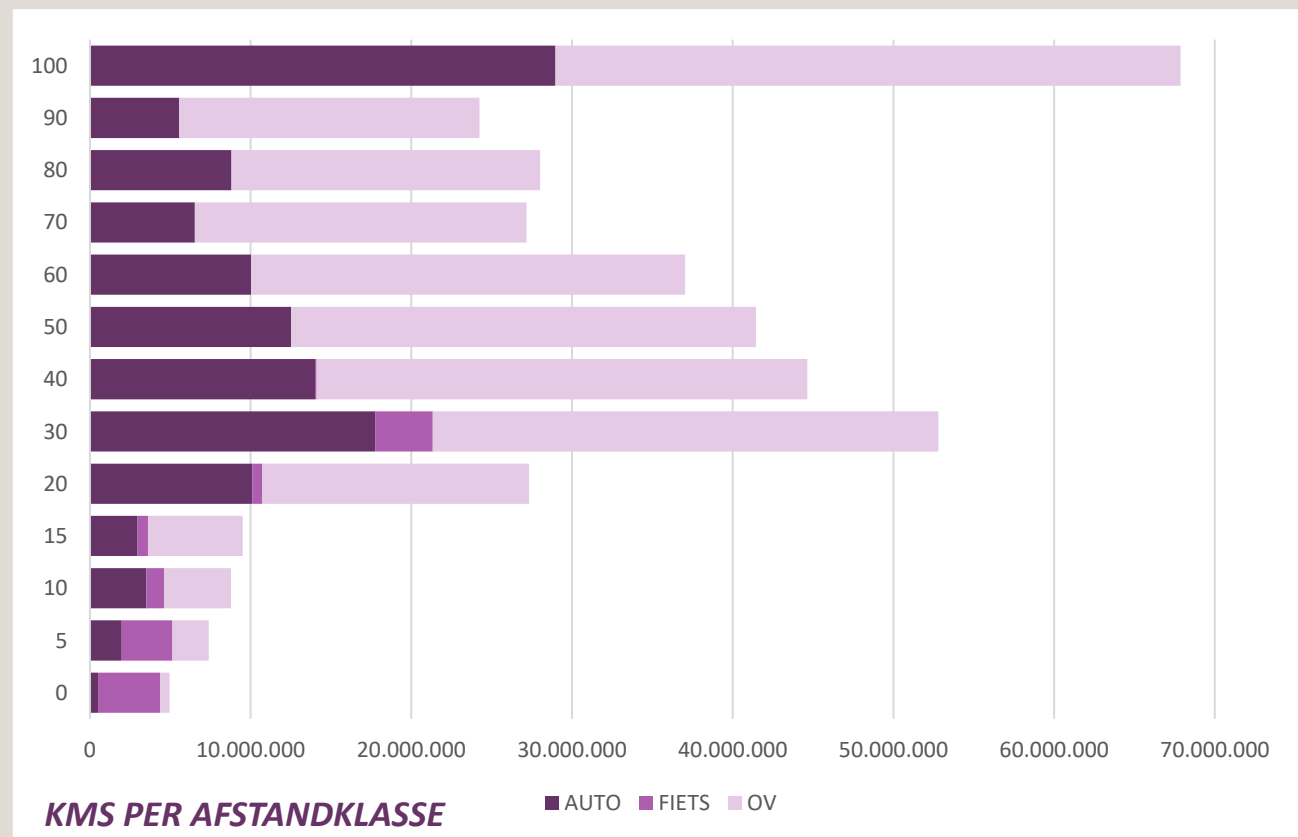
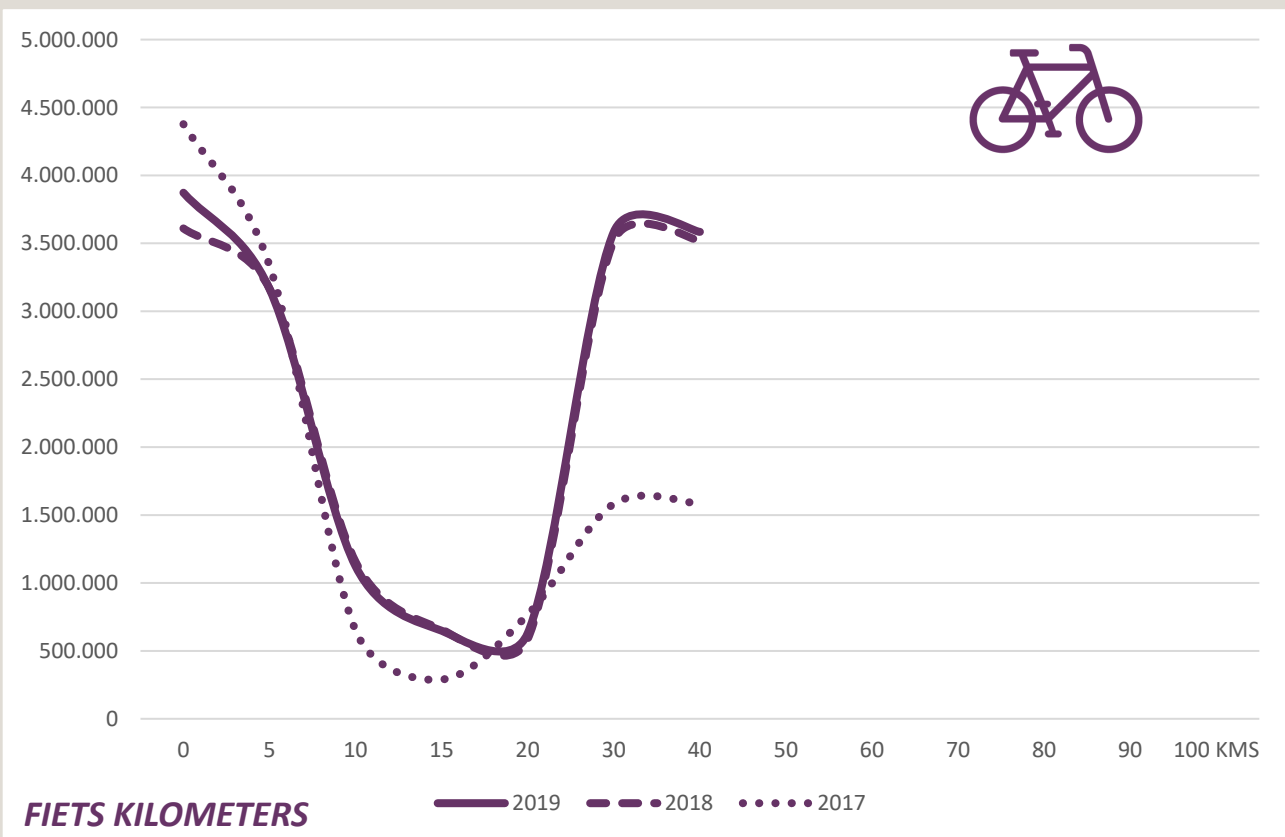
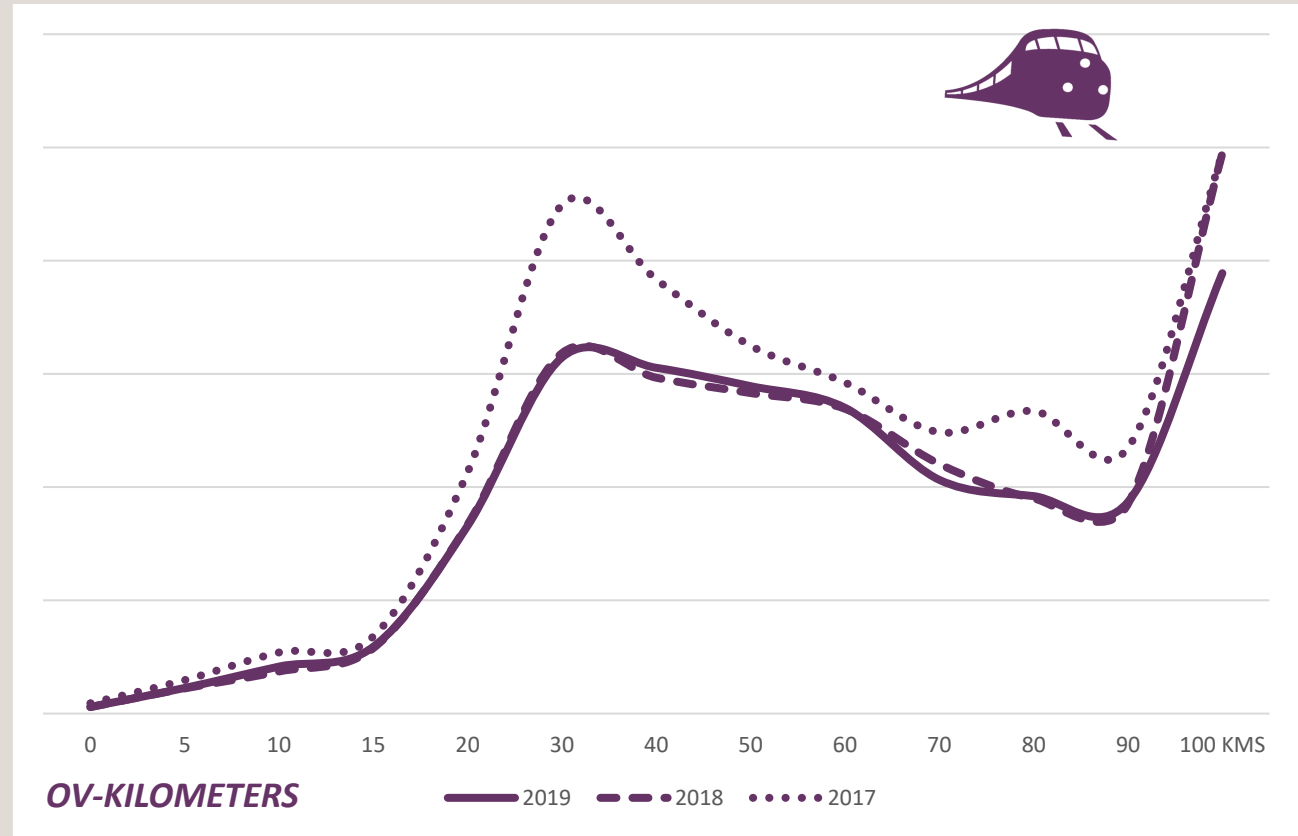
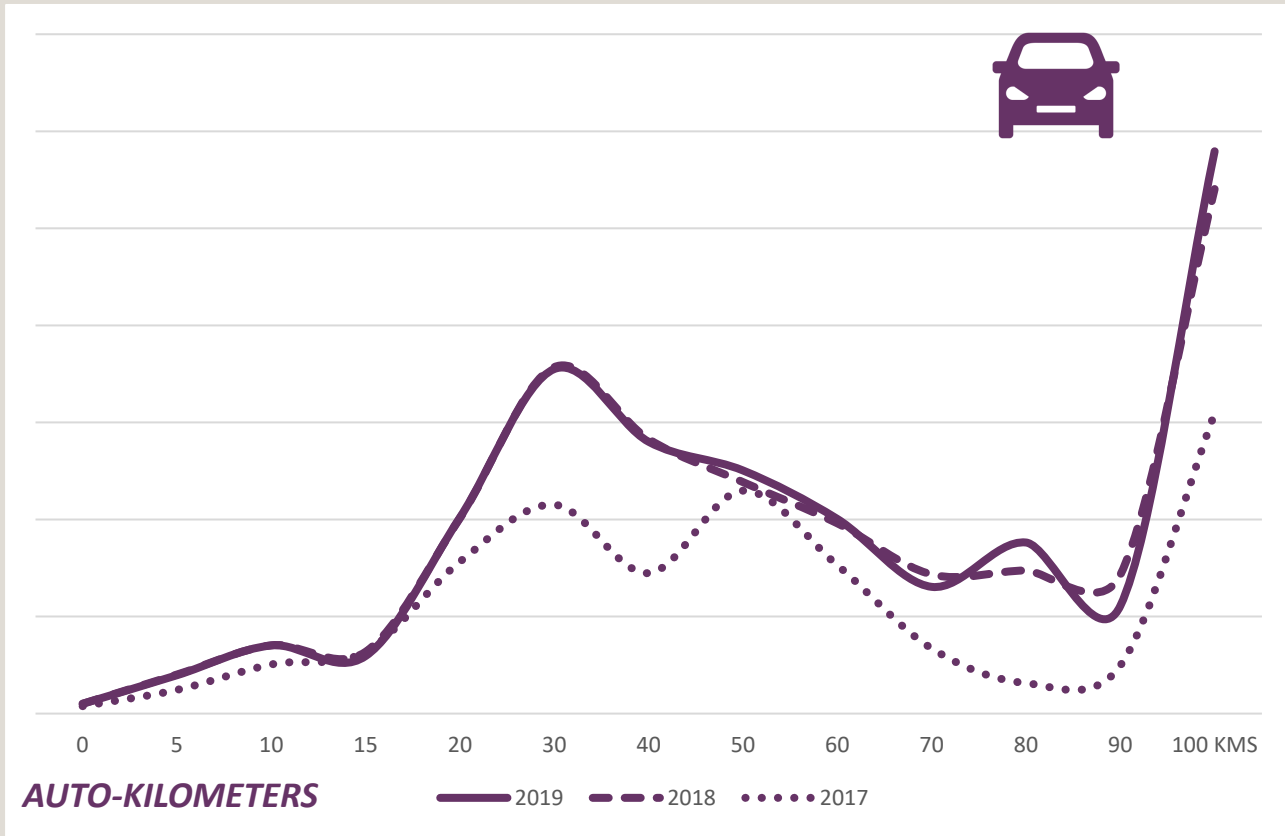
				
2019	123.245.208	13.120.349	244.830.736	381.196.293
2018	122.775.122	12.099.248	243.682.490	378.553.860
+/-	470.086	1.021.101	60.431.575	2.639.433
+/- %	+0,4%	+8,4%	+0,5%	+0,7%

GEMIDDELDE REISAFSTAND WONING-STUDIELOCATIE:
2019: 37 km – 2017: 38 km

GEMIDDELD AANTAL KMS PER JAAR PER STUDENT:
2019: 8.895 - 2018: 8.904

STUDIEREIZEN: TOTAAL REIZIGERSKILOMETERS

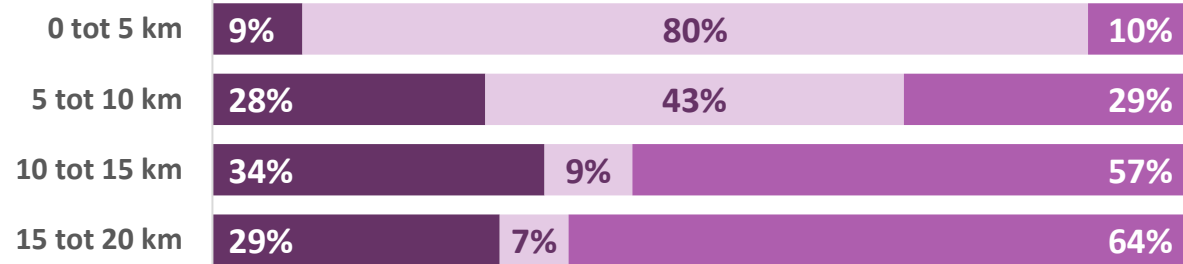
				
2019	2.362.086	0	4.404.604	6.766.690
2018	3.971.748	5.316	4.409.088	8.386.152
+/-	-1.609.662	-5.316	-4.484	-1.619.462
+/- %	-40,5%	-100,0%	-0,1%	-19,3%

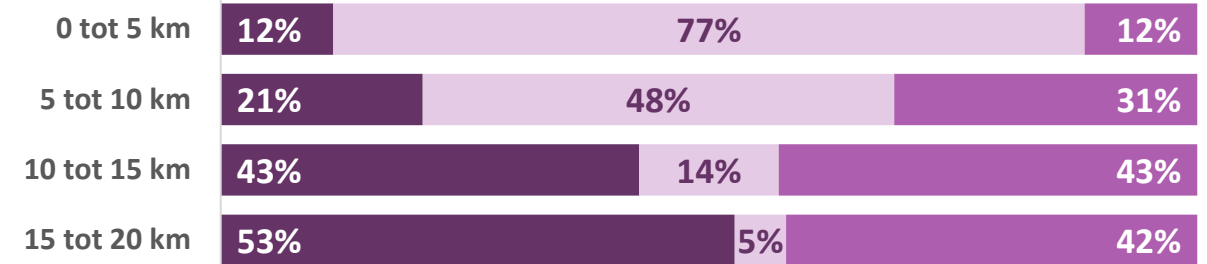
WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

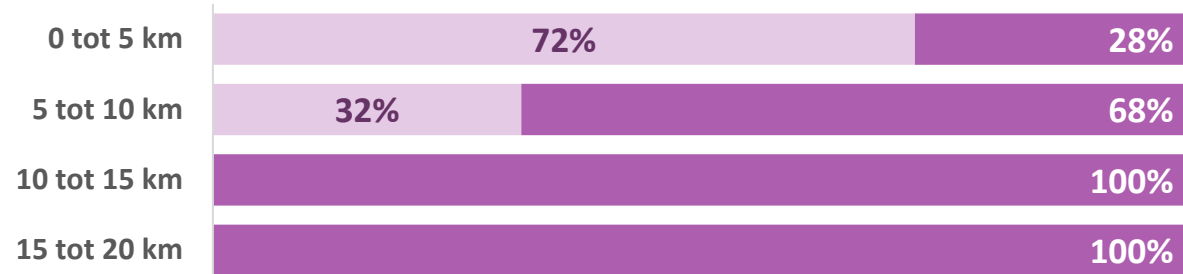
EINDHOVEN: RACHELSMOLEN

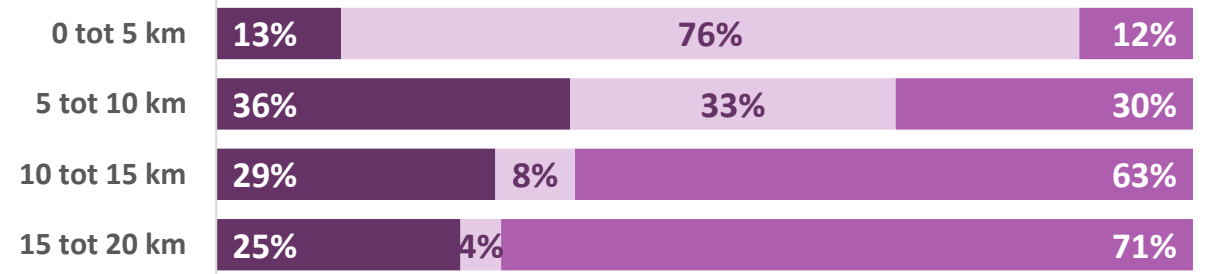
EINDHOVEN: TU/E terrein

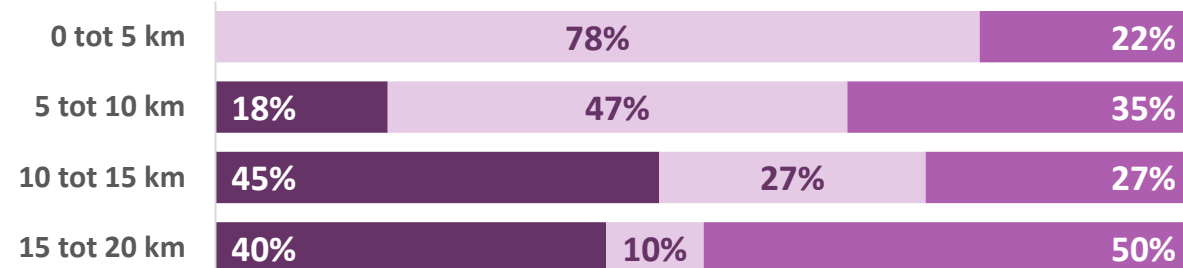
EINDHOVEN: DE WITTE DAME

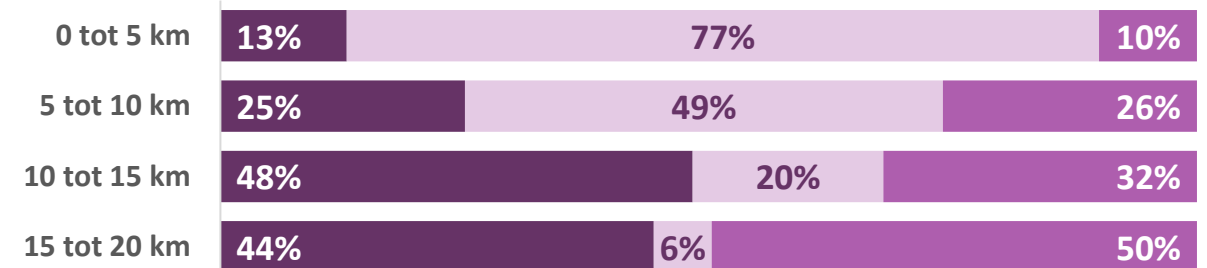
EINDHOVEN: GEBOUW TF

EINDHOVEN: SPORTHOGESCHOOL

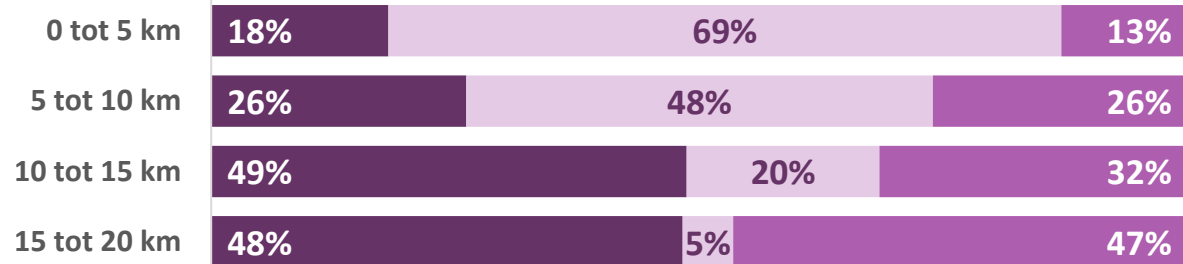
EINDHOVEN

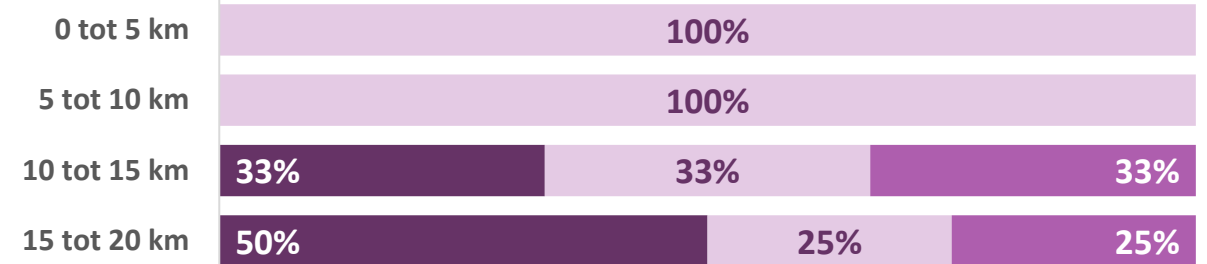
WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

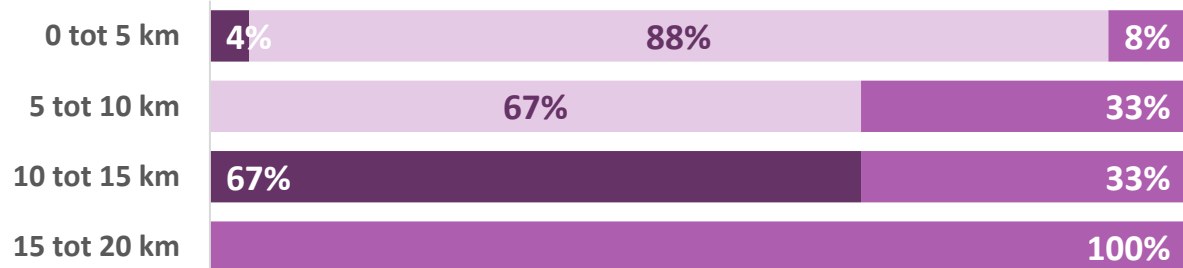
TILBURG: STAPPEGOOR

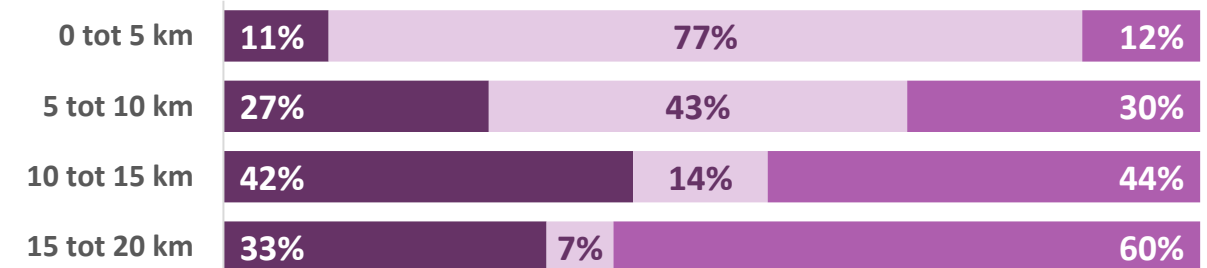
TILBURG: DE KUNSTEN

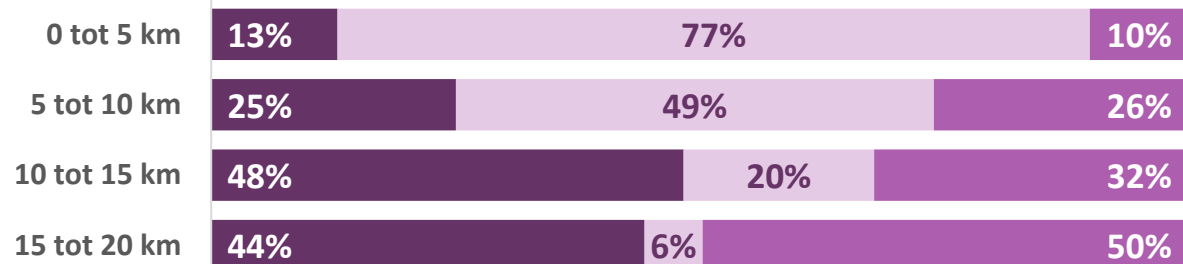
TILBURG: GIMBRERELAAN

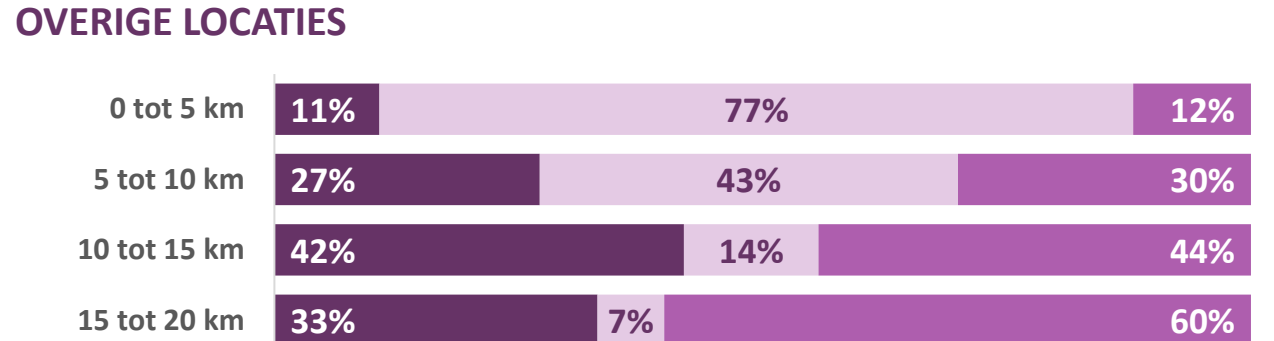
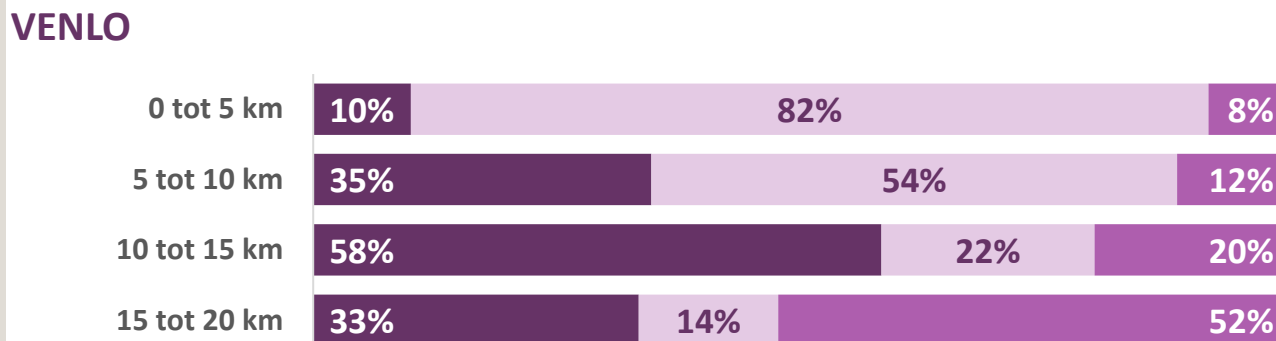
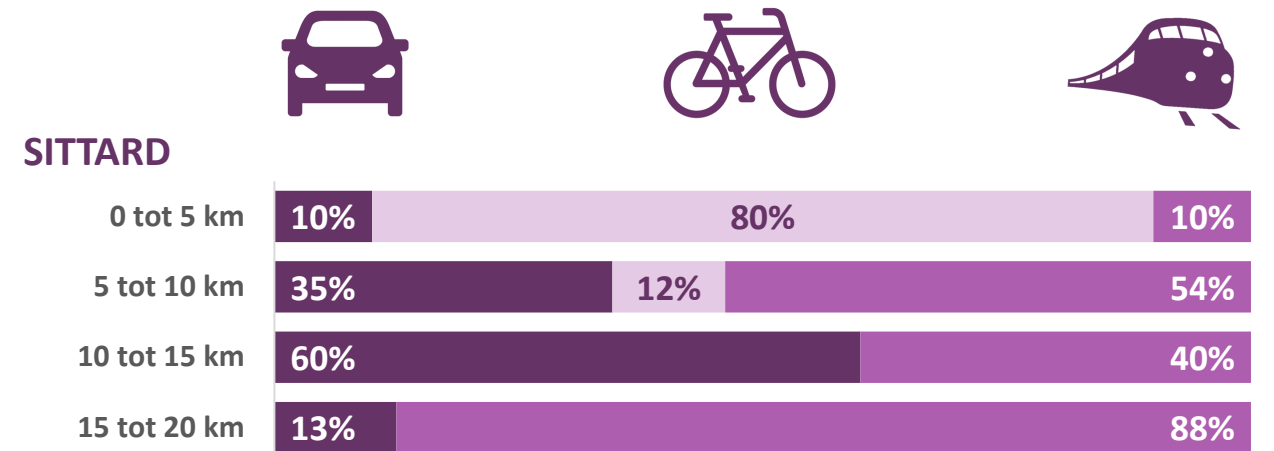
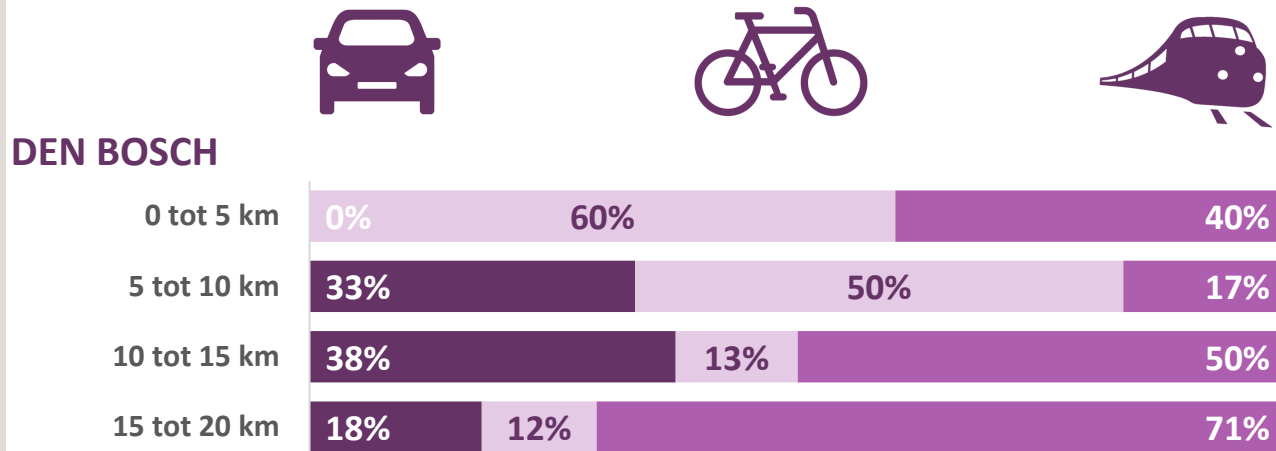
TILBURG: MEERKOLDREEF

TILBURG

WOON – WERK VERKEER STUDENTEN: AANDEEL GEREISDE KILOMETERS NAAR AFSTANDKLASSE 0 TOT 20 KM

WOON – STUDIE VERKEER LOCATIES STUDENTEN – GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

TOTAAL

							TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
EINDHOVEN								
Rachelsmolen	24.724.253	28.482.842	3.501.461	3.692.520	62.729.636	71.755.322	90.955.350	103.930.684
TU/e terrein	5.112.667	2.063.013	1.616.483	540.747	11.786.831	4.138.641	18.515.981	6.742.402
De Witte Dame	649.195	551.710	269.129	274.021	19.864.683	17.894.379	20.783.007	18.720.110
Gebouw TF	10.702.166	10.509.466	1.047.213	1.018.611	34.078.064	33.256.713	45.827.443	44.784.790
Sporthogeschool	1.821.928	1.945.127	602.056	604.095	16.433.431	16.874.691	18.857.415	19.423.913
Den Bosch	1.182.409	1.175.124	657.425	651.711	2.999.875	2.905.965	4.839.710	4.732.800
Sittard	2.471.362	2.306.957	134.708	128.253	6.649.974	6.361.693	9.256.044	8.796.903
TILBURG								
Stappegoor	37.381.597	37.912.719	3.193.638	3.171.711	50.361.527	50.693.351	90.936.762	91.777.781
De Kunsten	3.149.455	3.121.596	422.052	371.644	10.262.873	10.630.578	13.834.381	14.123.819
Gimbrerelaan	3.911.917	3.818.006	303.206	312.766	5.496.462	5.848.226	9.711.586	9.978.999
Meerkoldreef	2.481.135	2.411.326	201.274	204.624	5.101.519	5.030.607	7.783.928	7.646.557
Venlo	26.834.254	25.887.424	981.221	930.222	13.313.668	12.988.061	41.129.143	39.805.708
Overige locaties	2.822.870	2.589.811	190.483	195.324	5.752.192	5.304.260	8.765.545	8.089.395

STUDIEREIZEN STUDENTEN: GEREISDE KILOMETERS PER LOCATIE

EINDHOVEN

2019

2018

2019

2018

2019

2018

TOTAAL

2019

2018

De Witte Dame

8.640

5.396

0

0

0

8.640

5.396

Gebouw TF

396.300

595.500

0

0

690.894

291.200

1.087.194

886.700

Rachelsmolen

595.694

662.648

0

2.756

172.626

944.408

768.320

1.609.812

Sporthogeschool

76.760

924.920

0

0

436.224

512.984

924.920

TU/e terrein

147.346

166.700

0

0

266.210

280.712

413.556

447.412

SITTARD

64.064

96.406

0

0

251.208

112.500

315.272

208.906

TILBURG

De Kunsten

163.760

318.498

0

0

21.674

42.632

185.434

361.130

Stappegoor

475.062

791.096

0

2.560

2.565.768

2.729.692

3.040.830

3.523.348

VENLO

434.460

410.584

0

0

0

7.944

434.460

418.528

WOON – WERK VERKEER MEDEWERKERS – CO₂ UITSTOOT (TON)

					
2019	3.522,3	4,7	0	530,9	4.057,9
2018	3.508,4	4,4	0	508,7	4.021,5
+/-	+13,9	+0,3	0	+22,2	+36,4
+/- %	+0,4%	+6,8%	0	+4,4%	+0,9%

CO₂ UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2019: 0,79 TON - 2018: 0,84 TON (= -5,9%)

DIENSTREIZEN MEDEWERKERS – CO₂ UITSTOOT (TON)

					
2019	952,1	0	54,2	830,0	1.836,3
2018	1.017,7	0	44,5	856,5	1.918,7
+/-	-65,6	0	+9,7	-26,5	-82,4
+/- %	-6,4%	0	+21,8%	-3,1%	-4,3%

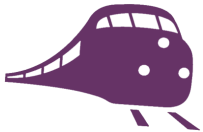

CO₂ UITSTOOT PER MEDEWERKER:
2019: 0,35 TON - 2018: 0,40 TON (= -12,5%)

CO₂ UITSTOOT (TON) WOON- STUDIE VERKEER

				
2018	19.472,7	0	8.813,9	28.286,6
2017	19.398,5	0	8.772,6	28.171,1
+/-	+74,2	0	+41,3	+115,5
+/-%	+0,4%	0	+0,5%	+0,4%

CO₂ UITSTOOT PER STUDENT:
 2019: 0,65 TON - 2018: 0,70 TON (= -7,14%)

CO₂ UITSTOOT (TON) STUDIEREIZEN

				
2019	77,9	0	757,1	835,0
2018	131,1	0,1	791,1	922,6
+/-	-53,2	-0,1	-34,0	-87,6
+/-%	-40,6%	-100,0%	-13,5%	-10,2%

CO₂ UITSTOOT PER STUDENT:
 2019: 0,01 TON - 2018: 0,02 TON (NOG BEREKENEN)

REDUCTIEKANSSEN EN REDUCTIEMOGELIJKHEDEN

1. MEER FIETSEN NAAR WERK- EN STUDIELOCATIE

Vorig jaar zijn er in Nederland opnieuw meer elektrische fietsen dan niet-elektrische fietsen verkocht. De fietsbranche geeft aan deze trend in 2020 zeker doorzet. In verband met de corona crisis geven mensen aan angstiger te zijn om met het Openbaar Vervoer te reizen en daarom eerder te kiezen voor een elektrische fiets als vervoermiddel dan het openbaar vervoer. Dit betreft enkele reis afstanden tot ca. 20 km. Uit de data blijkt bij medewerkers een toename van het fietsen naar het werk. De opkomst van de elektrische fiets is hier zeker debet aan, evenals meer OV kilometers. Het is dan ook een ideaal moment om het fietsen naar het werk te stimuleren door bijvoorbeeld een gerichte benadering van medewerkers met een reisafstand tot ca. 25 kilometer en de huidige mogelijkheid om een renteloze lening te gebruiken voor de aanschaf van een elektrische fiets vaker onder de aandacht te brengen. Daarnaast zal een extra vergoeding per kilometer het fietsen naar het werk zeker een extra impuls geven.

Een andere mogelijkheid is het 'thuis werken' formeel te regelen, waarbij de vaste reiskostenvergoeding zou kunnen vervallen en dat alleen de daadwerkelijk gemaakte reizen worden vergoed. Vrijwel alle medewerkers hebben vanwege de coronacrisis hier ervaring mee opgedaan.

Voor studenten kan worden overwogen dat de instituten campagnes uitvoeren om studenten meer en vaker te laten fietsen. Dit kan bijvoorbeeld door per instituut bij te houden wie het meest op de fiets naar zijn/haar locatie fietst en hier prijzen of beloningen aan te koppelen. Ook een carpool app kan mogelijk werken bij studenten.

Tenslotte kan betaald parkeren er zeker ook toe bijdragen dat zowel medewerkers als studenten besluiten vaker en meer gaan fietsen.

2. CO₂ REDUCTIE DIENSTREIZEN

In voorbereiding is het her-aanbieden van dienstreizen met elektrische auto's en fietsen. Gelet op het grote aantal kilometers dat jaarlijks wordt gereisd kan dit zeker voor een reductie van CO₂ uitstoot zorgen.

Daarnaast kan bij buitenlandse dienstreizen een reductie worden bereikt door de regelgeving hiervan aan te passen door bijvoorbeeld reizen tot 700km alleen nog toe te staan met het reizen met de trein.

Tenslotte kan een reductie van het aantal dienstreizen worden bereikt door het integraal invoeren van meer digitaal overleg via MS-Teams.

3. BENCHMARK

Alhoewel CO₂ rapportages van hogescholen niet zijn gestandaardiseerd, wordt in de volledige CO₂ footprint rapportage een benchmark opgenomen.

VERANTWOORDING EN GEHANTEERDE UITGANGSPUNTEN

Voor het berekenen van de CO₂ uitstoot is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Opgave van de dienst P&O van het aantal medewerkers (exclusief OOET medewerkers), peildatum 1 oktober 2019. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de standplaats + het aantal dagen dat wordt gereisd is het aantal gereisde kilometers en de CO₂ uitstoot berekend;
- Opgave van de dienst P&O van het aantal gedeclareerde dienstreizen met eigen auto of het openbaar vervoer;
- Opgave van TC&O van het aantal gemaakte dienstreizen met de NS Businesscard;
- Opgave van VCK Travel B.V. van het aantal internationale reizen;
- Opgave van de diverse locaties hoe vaak de 'dienstfiets' is gebruikt;
- Opgave van de leasemaatschappijen van het aantal getankte liters van de leaseauto's;
- Opgave van de dienst Studentenvoorziening van het aantal voltijd- en deeltijdstudenten, peildatum 1 oktober 2019. Aan de hand van de postcodes van het woonadres en de studielocatie is het aantal gereisde kilometers + de CO₂ uitstoot berekend. Gehanteerd aantal reisdagen voor voltijdstudenten is 3,4 dagen per week en voor de deeltijdstudenten 1,3 dagen per week over een periode van 41 weken;
- Opgave van Munckhof Groep van het aantal nationale en internationale studiereizen met de bus of het vliegtuig.

Voor het berekenen van de vervoerswijze is gebruikt gemaakt van de uitkomsten van de in 2018 gehouden mobiliteitsenquête onder de medewerkers en de studenten.

Voor het berekenen van de CO₂ uitstoot is de lijst met emissiefactoren gehanteerd van www.co2emissiefactoren.nl. Een uitgebreide toelichting op de gemaakte berekeningen wordt opgenomen in het CO₂ rapport.